

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.811/15/2024.

A tanács tagjai: Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A kérelmező: TÖMB 2002 Szolgáltató Kft.
(Hajdúböszörmény, Polgári u. 13.)
A kérelmező képviselője: Dr. Sári Szilvia kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata
(Békéscsaba, Szent István tér 7.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Sódar Anita kamarai jogtanácsos

Az egyéb érdekelt: LBL Fővállalkozó és Szállítási Kft.
(Békéscsaba, Andrássy út 37-43.)
Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Szathmáry Péter ügyvéd
(Békéscsaba, Kinizsi u. 13.)

A beszerzés tárgya, értéke: Hat csoportszobás bölcsőde kialakítása Békéscsabán,
836.997.569.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000467652024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek részben helyt ad, és megállapítja, hogy az ajánlatkérő az 1-4. kérelmi elem tekintetében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1) bekezdését és a (2) bekezdés első mondatát, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő eljárást lezáró, és azt követően hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság az 5. kérelmi elemet elutasítja.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 6.000.000.-Ft, azaz hatmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat közlésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett

10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat közlésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 240.000.-Ft, azaz kétszáznegyvenezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat közlésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 3.944.988.-Ft, azaz hárommillió-kilencszáznegyvennégyezer-kilencszáznyolcvannyolc forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része, 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt építési beruházás tárgyában, melynek 2024. június 20-án feladott ajánlati felhívása (a továbbiakban: felhívás) 2024. június 24-én, 11361/2024. iktatószám alatt jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2024/120. számában.

2. A felhívásban az ajánlatkérő egyebek mellett a következőket írta elő:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése és II.2.4) A közbeszerzés mennyisége (kiegészítve a II.2.13) és II.2.8) pontokban):

„BMJV Önkormányzata RRF-1.1.2-21-2023-00165 azonosító számú pályázaton nyert támogatást. A beruházás helyszíne 5600 Békéscsaba, Erzsébet lakópark 92-96. (hrsz.: 8912/45), hol új hat csoportszobás bölcsőde létesül.

A beruházási terület sík, bontásokra, komolyabb tereprendezésre nincs szükség.

A projekt célja egy három gondozaési egységből álló, 6 csoportszobás (6x14, azaz 84 férőhelyes) új bölcsőde épület építése. A bölcsőde saját főzőkonyhával kell üzemeljen, a közüzemi fogyasztását külön kell mérni. A főzőkonyha villamos és gázüzemű berendezéseket is tartalmaz.

Bölcsőde:

A bölcsőde épület gazdasági bejáratának megközelítését, a Szabályozási Terv szerinti nyomvonalon az Önkormányzat külön forrásból tervezeti és bonyolítja a kivitelezését, amely átfedésben lesz a bölcsőde kivitelezési munkáival. Erre az ajánlattevőknek tekintettel kell lenniük.

Bölcsőde épület bruttó beépített terület: 1233,8 m²

Szociális épületrész: 118,1 m²

Konyhai rész: 177,8 m²

„A” gondozási e.: 212,9 m²

„B” gondozási e.: 230,2 m²

„C” gondozási e.: 233,0 m²

Összes terasz: 199,6 m² (Minden terasz 1/2 része fixen fedett, 1/2 része mobilan fedett (kinyitható árnyékoló)

Mellékép.: 65,5 m²

A várható dolgozói létszám:

14 fő kisgy. nevelő, 3 fő dajka, 1 fő vezető, 3-5 fő konyhai dolgozó, valamint egy gondnok-karbantartó személy.

A karbantartó férfi, a többi dolgozó nő.

Technológia, anyaghasználat

- Alapozás: Síkalap, vasbeton talpgerenda ráccsal.
- Felmenő tartószerkezet: mon. vb. pillérek és 30-as vázkerámia falazatok, hagyományos (kerámia) válaszfalak. A külső falazatok 20 cm külső hőszigeteléssel készülnek.
- Födémek: mon. vb. szerkezet + 25 cm hőszigetelés.
- Vb. nyílásáthidalók.
- Tetőszerkezet: fa ácsszerkezet és lapostető belső vízelvezetéssel PVC fóliaszigeteléssel, +25 cm hőszigeteléssel.
- Héjazat: égetett cserép és fémlemez fedés, a lapostetős részeken pvc szigetelés.
- A külső nyílászárók 3 rtg-ű üvegezésű műanyag szerkezetek.
- Belső nyílászárók korszerű acél tok, fa ajtólap, részben üvegezett (funkció szerint).
- Padlóburkolatok: A foglalkoztatókban melegburkolat (vinyl), a többi helyiségben kerámia (gres) burkolat készül. A teraszok burkolata csúszásmentes kerámia.
- Falburkolatok: A szükséges helyeken készül, minimum 210 cm magas csempézés.
- A csoportszobákban 1 m magasságig mosható, fertőtleníthető meleg falburkolat szükséges, ami tűzvédelmileg is megfelelő (vinyl tapéta).
- Külső nyílászárók: A külső nyílászárók 3 rétegűen üvegezett műanyag szerkezetek.
- Felületképzések: A belső falfelületek vakoltak, festve.
- Homlokzat: A falfelületek vékonyvakolatok, illetve a homlokzati tervek szerint téglalapburkolatok. A páros ablakok köze és a homlokzati sávok kerámia elemek.
- Melléképület: A tető kivételével azonos szerkezetű a főépülettel. A fedés itt deszkázatra kerülő korcolt fémlemez.
- Kerítések:
  - Haidekker rendszerű kerítés kiépítése az alábbiak szerint: 163.44 m kerítés építése (talpgerenda, oszlopok, lábazat, haidekker hálózók) – oszlopok között 50x50 mm hálóméretű, 4 mm vastagságú hullámos tüzihorganyzott Haidekker betétrács szögacél tüzihorganyzott keretben és 2 db 2,8 m nyílásméretű kapu valamint 3 db 1,2 m nyílásméretű ajtó építése pántokkal, kilinccsel, zárral.
  - Drótfonatos kerítés: 95,3 m 6x6 cm rácsméretű drótfonatos kerítés oszlopokra rögzítve, talpgerendás kialakítással.
  - Léckerítés: 59,7 m telken belüli kerítés kiépítése - léckerítés fém oszlopok közé szerelt szögacél bordákkal 24 mm-es fenyő, gyalult, festett felülettel.

Épületvillamosság:

Napelem 24 kW teljesítményű (25.920 kWh/év hozamú) rendszer kerül kiépítésre. A bölcsődébe tervezett fogyasztók, berendezések összteljesítménye: 86,25 kVA

Az épület vill. en. igénye 3x125 A (86,25 kVA), melynek kiépítése nem a nyertes Ajánlattevő kötelezettsége -

A bölcsőde mérete és rendeltetése alapján norma szerinti villámhárító rendszert kap.

Villámvédelmi fokozat (LPS) III, elektromágneses villámpulzus elleni védelem fokozata (LDL-SPD): III-IV.

Érintésvédelem

A kisméretű hálózat érintésvédelmének módja nullázás az MSZ 2364 számú szabvány szerint, EPH hálózattal kiegészítve. A kisméretű hálózat érintésvédelmi hálózatát egyesíteni kell az épület EPH hálózatával és a villámvédelmi hálózattal. A belső és minden külső dugaszoló aljzat áramkör 30mA-es áramvédő-kapcsolóval védett kell legyen, az elvárt érintésvédelmi mód: TN-S

Gyengeáramú hálózatok

A létesítménynek rendelkeznie kell vezetékes telefon, illetve internethálózatra, valamint a kábel TV hálózatra csatlakozással. A létesítményben a gyengeáramú hálózat részére védőcső hálózat létesül. A hálózat csatlakozó szerelvényei falba süllyesztett berendezések. Az új gyengeáramú hálózat részére az épület földszinti gépészeti helyiségben egy elosztó szekrény kerül, mely KPE védőcsővel csatlakozik a közterületen lévő hálózathoz.

Épületgépészet

A hőtermelés korszerű kondenzációs gázkazánok beépítésével történik, a fűtés tekintetében a padlófűtés készül a teljes épületben, amely kiegészül helyenként mennyezeti hűtéssel-fűtéssel és friss levegő utánpótlással, helyenként fan-coil berendezésekkel. A csapadékvíz tárolására és öntözésre történő hasznosítása föld alatti zárt tároló és túlfolyó rendszer került megtervezésre. A tárolóból szivattyún keresztül történik a vízfelhasználás, amennyiben megtelik a tartály, úgy a zöldfelületbe kerül elszivárgásra a csapadékvíz.

Közművek a közterületen rendelkezésre állnak, a rácsatlakozás kiépítése a kiviteli terv szerinti nyomvonalon történik. A használati melegvíz termelés központi (a gépészeti helyiségben bojlerrel).

Kertépítészet

Játszóudvar:

A hatályos bölcsődei szabvány szerint 10 m²/fő játszókertet kell biztosítani, amely a gazdasági udvartól és az utcától kerítéssel el kell választani. A játszóudvar növény és játékkállománya a Lechner Nonprofit Kft. által kiadott tájékoztató alapján lett megtervezve, megvalósítását kiviteli terv szerint kérjük a játszóeszközök esésterében gumiburkolat készülnön

Játszóeszközök:

- 6 db Homokozók: 2,5 x 2,5 m talajba süllyesztett kialakítással (árnyékot adó napvitorlával 3 x 3 m)
- 3 db Kisház - babaház.
- 3 db Kültéri, hálózati nyomásról működtethető, 5 db vízporlasztó fúvókával kialakított vízpermetező párapapu elhelyezése, pontalapba állított fémrúd tartóoszlopra rögzítve, vízvezetékre kötve.

Parkoló:

A parkoló zöld sávval kerül elválasztásra a közút irányából. A parkolókat árnyékot adó fákkal kell telepíteni. A parkolóhelyek beton gyeprács burkolatúak, a behajtók aszfaltburkolatúak. A telken belüli közlekedésre alkalmas felületek beton térkőből készülnek. A parkolótól telken belüli és telken kívüli gyalogjárdák vezetnek az épület bejárataihoz. A burkolt felületek oldalirányú lejtéssel készülnek, a víz a zöldfelületen

kerül elszivárgásra. A játszóudvar alacsony cserje és árnyékot adó fásítást kap. A teraszhoz kapcsolódik a térkővel kirakott felület, amelyről akadálymentesen megközelíthető az udvar.

A bölcsőde építéséhez 17 db parkoló épül gyeprács burkolattal, 1 db akadálymentes kiselemes beton térkő burkolattal. A parkoló a közforgalom számára nem nyitott, ezért „Magán út” táblákkal jelölni kell.

Kerékpártároló:

A vasút felőli bejáratnál 20 db fedett tároló, a nyugati oldal felől 6 db nyitott tároló, összesen 26 db telepítendő.

Növénytelepítés:

A játszóudvar 50%-át árnyékolni kell, 16 db faültetése kötelező, de további faültetés van a parkolóba, gazdasági udvarban és a felnőtt díszkert részben.

Cserjék, sövényávok a telekhatár mentén létesítendőek, alacsony talajtakaró cserék, virágzó évelők, beültetett ágyások, a benapozásnak megfelelő növényfajok felhasználásával történik, amelyet a pályázathoz biztosított növénylista alapján.

Energiatakarékosság, hővédelem:

Az épület közel nulla besorolásnál 20%-kal kedvezőbb energiaigényű.

Akadálymentesítés:

Az érvényes előírásoknak, és a pályázatban foglaltak szerinti akadálymentesítés készül.

Az épület használatot segítő szemléltető info-kommunikációs elemek is elhelyezésre kerülnek.

Az épületfelirat jól látható helyre kerüljön, továbbá nagy betűmérettel jelzett, útbaigazító táblák és helyiségfeliratok elhelyezését kell megvalósítani.

Tűzvédelem:

A tervezett bölcsődei létesítmény (KK) közepes kockázati besorolású, melynek mértékadó kockázati osztálya szintén (KK), tehát közepes kockázati besorolású. Az épület tárolási alaprendeltetésű, egy tűzszakasszal. A melléképület (AK), alacsony kockázati besorolású, mértékadó kockázati osztálya (AK), alacsony kockázati osztályba sorolandó. Bölcsőde oltóvíz ellátása fali tűzcsapokkal történik. Oltóvíz kapacitás 981,2 m² alapterület miatt 1800 liter / perc kell legyen legalább 1,5 órán keresztül. Melléképület oltóvíz kapacitása 63,4 m² alapterület figyelembevételével 600 liter / perc kell legyen legalább 1 órán keresztül.

A beruházás helyszínétől megközelítési útvonalon mérve 100 m -en belül található térfelszín feletti tűzcsap.

A fali tűzcsapok merev tömlős kialakításúak, amelyek a közlekedőkből érhetőek el. A fali tűzcsapok 2 bar kifolyási nyomáson 150 liter/perc/tűzcsap mennyiséget kell biztosítani. Hő és füstelvezetést nem szükséges, tűzeseti főkapcsolót ki kell építeni.

A Bölcsődében inverteres biztonsági világítást kell kiépíteni (csoportszobák, gyermeköltözők, előterek, közlekedők, szélfogó, babakocsitároló, átvezető, konyha, központi helyiségben, tűzeseti főkapcsoló helyiségében), kivéve melléképület. A bölcsődében teljes körű védelmet biztosító tűzjelző rendszer létesítendő, automatikus riasztás a távfelügyeleti központba. EDR rádióerősítés kiépítése nem kötelező. Tűzoltó készülékeket a bölcsőde és a melléképület esetében is el kell helyezni a kiviteli terv szerinti helyeken és darabszámban a porral oltó készülékeket.

Betartandó szempontok:

A kiviteli tervben meghatározott termékek, anyagok egyenértékűségét biztosítjuk, amennyiben az Ajánlattevő igazolja a műszaki és alkalmazástechnikai egyenértékűséget,

esetleg a kiírtnál magasabb műszaki tartalmat. Biztonsági és egészségvédelmi terv (BET) készítése a nyertes ajánlattevő feladata.”

II.2.5) Értékelési szempontok

- 1) Hátrányos helyzetű munkavállaló alkalmazása (fő, min. 0 - max. 5 fő) / Súlyszám: 5
- 2) A felhívás III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontjának M.2. a) pontjában előírt szakember többlet szakmai gyakorlati ideje (max. 36 hónap) / Súlyszám: 15
- 3) A felhívás III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontjának M.2. b) pontjában előírt szakember többlet szakmai gyakorlati ideje (max. 36 hónap) / Súlyszám: 10
- 4) Egyösszegű nettó ajánlati ár (Ft) / Súlyszám: 70

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama
 „Az időtartam napban: 210
 A szerződés meghosszabbítható: nem”

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

„A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: RRF-1.1.2-21-2023-00165 „Új hat csoportszobás bölcsőde kialakítása Békéscsabán” című RRF-1.1.2-21-2023-00165 azonosítószámú projekt kapcsán 2023. október 26-án létrejött Támogatási szerződés”

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

„Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása M.1. A Kbt. 65. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 21. § (2) bekezdés a) pontja alapján csatolandó az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetése. [...]

A Korm. rendelet 22. § (3) bekezdés értelmében a Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni.

Az igazolásban meg kell adni legalább:

- az építési beruházás tárgyát,
- az építési beruházás mennyiségét,
- teljesítés helyét és idejét (kezdő és befejező időpontját év/hó/nap bontásban),
- továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.

A Korm. rendelet 23. §-a alapján a Kbt. Harmadik Része szerinti lefolytatott közbeszerzési eljárásban a Korm. rendelet 22. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell igazolni a referenciát. [...]

114/A. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírja, hogy az e § szerinti bírálat keretében a kizáró okok, az alkalmassági követelmények, valamint a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott igazolásokat a gazdasági szereplők az ajánlatukban nyújtsák be. [...]

Alkalmassági minimumkövetelmény(ek): M.1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha az eljárást megindító felhívás feladásának napjától visszafelé számított öt évben nem rendelkezik szerződésszerűen teljesített (a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt) összesen legalább bruttó 800 m² alapterületű épület kivitelezésére és/vagy felújítására és/vagy átépítésére és/vagy bővítésére vonatkozó referenciával. [...]

Az M.1. alkalmassági követelményeknek való megfelelés több szerződés bemutatásával is lehetséges.”

VI.3.9) További információk

„1. Az ajánlattevőnek ajánlati árát a felolvasólapon kell megadnia nettó értékben. Az ajánlati árnak az ajánlattételi felhívásban és dokumentációban meghatározott valamennyi feladat ellenértékét tartalmaznia kell, így ezeken túlmenően semmilyen jogcímen nem jogosult ajánlatkérőtől további díj- vagy költségtérítés igénylésére. Az ajánlattevő ezen felül a szerződés időtartama alatt semmilyen költség elszámolására nem jogosult.

Az ajánlati árát magyar forintban (HUF) kell megadni, s az nem köthető semmilyen más külföldi fizetőeszköz árfolyamához. Az ajánlattétel során a különböző devizák forintra történő átszámításánál az ajánlattevőnek az ajánlattételi felhívás megküldésének napján érvényes Magyar Nemzeti Bank által meghatározott devizaárfolyamokat kell alkalmaznia.

8. Az ajánlatkérő a Kbt. 41/B. § (2) bekezdése alapján előírja, hogy az ajánlattevők ajánlatukat .pdf formátumú dokumentumként kötelesek feltölteni. Az ajánlattevő az ajánlatában az árazatlan költségvetést beárazva, pdf és szerkeszthető (excel) verzióban is köteles becsatolni. Ajánlatkérő felhívja ajánlattevők figyelmét, hogy a 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése szerinti szakmai ajánlat benyújtása kötelező. Ajánlatkérő szakmai ajánlatnak tekinti az árazott költségvetést. A szakmai ajánlat hiánya a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után.”

3. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok (a továbbiakban: dokumentáció) részeként 11 db árazatlan költségvetést és 3 db összesítőt (főépület, melléképület és teljes) bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére .xls fájlformátumban, amelyek összesen több mint 1400 költségvetési tételt tartalmaztak.

4. A „GEPESZ-Békéscsaba Batsányi Bölcsőde ÉpGép Kiírás.xls” épületgépészeti munkák költségvetés „04 Főépület Gázszerelési munka” nevű lapján – többek között – a következő tétel is szerepelt:

Sorszám: 17; Tételszám: 81-013-1.1-0130983; Tétel szövege: Védőburkolat elhelyezése acélcsőre műanyag lefolyócsőből, DN 50 PIPELIFE KA PVC-U vízvezetéki lefolyócső, KAEM 50x1,8x1000 mm; Mennyiség: 1,4 m (a továbbiakban: „védőburkolat tétel”)

Az épületgépészeti munkák költségvetés „01 Főépület Víz-csatorna szere” nevű lapján – többek között – a következő tételek is szerepeltek:

Sorszám: 169; Tételszám: 82-009-19.2.1-0313555; Tétel szövege: Csaptelepek és szerelvényeinek felszerelése, csaptelepek, Premium 1200 edény öblítőzuhany + kétnyílású keverő csaptelep SKU: GM12P (KV8, KV10) (K08, K13); Mennyiség: 1 db (a továbbiakban: „csaptelep tétel”)

Sorszám: 171; Tételszám: 82-009-19.5.1-1000000; Tétel szövege: Fonott rozsdamentes acél vízvezetéki tömlő 3/8 hüvelykes, 600mm; Mennyiség: 12 db (a továbbiakban: „bekötő tömlő tétel”)

Az épületgépészeti munkák költségvetés „02 Főépület Fűtés-hűtés szerel” nevű lapján – többek között – a következő tételek is szerepeltek:

Sorszám: 18; Tételszám: 75-111-1.2.1.4-1000000; Tétel szövege: Levegő-víz hőszivattyúk elhelyezése kültérben, -7°C/35°C hőmérséklet tartományánál, fűtés-hűtés vagy HMV-ellátásra, 21-50 kW teljesítmény között Daikin monoblokk hőszivattyú

EWYT032CZP-A1 R32 hőszivattyú hidroblokkal $Q_f=27,70$ kW; $Q_h=39,38$ SCOP+7°C=4,18; SEER+35°C= 5,70; 396kg tartókonzolon elhelyezve; Mennyiség: 1 Berend. (a továbbiakban: „hőszivattyú-elhelyezés tétel”)

Sorszám: 20; Tételszám: 75-111-1.2.1.4-2000000; Tétel szövege: CE.PS_COM_APS_S Beüzemelés (normál munkaidő, hétköznap); Mennyiség: 1 Klt. (a továbbiakban: „hőszivattyú-beüzemelés tétel”)

5. A „Konyha árazatlan beépített eszközökkel.xls” konyhatechnológia költségvetés „BCS ko kt” nevű lapján a „Konyha berendezési helyiségkönyv, konszignációs leírás” címszó alatti leírásban – többek között – a következők is szerepeltek:

„Általánosan: a konyhaüzem területén beépített, falhoz illetve padlóhoz rögzített, (rozsdamentes acél), illetve gépészeti installációhoz csatlakoztatott berendezési tárgyak és gépi eszközök szerepelnek a konyhatechnológiai kiírásban.

A gépészeti csatlakozások bekötése a gépész-elektromos költségvetésben kell költségelni.

Minden csaptelep a gépészeti költségvetésben szerepel.

A 3db konyhai elszívóernyő a konyhatechnológiában itt szerepel, de annak szellőzőgépészete, csövezése, bekötése, a gépészeti költségvetés része.

A konyhatechnológia berendezési költségvetésben a rozsdamentes mosogatótálcák, kézmosók, és kiöntő szerepelnek, de azok gépészeti elektromos (EPH csatlakozása) bekötése a szakági költségvetésben szerepel, a fajansz vizes berendezések és tartozékai , valamint az összes csaptelep is a szakági dokumentációban szerepelnek.”

A K08 „üz. Edény mosogató” helyiség KV8 tételének szövege szerint: „2med beépített rozsdamentes mosogató beépített zsírfogóval KÉTMEDENCÉS MOSOGATÓ - BAL OLDALON CSEPEGTETŐ 2db mélyhúzott medencével, medencék mérete: 500x600x300 mm. Besüllyesztett fedlappal, hátsó felhajtással. Front oldalon medencetakaró lemez. Csaptelep nélkül, tartozékokkal (lefolyóval, dugó-túlfolyóval és szifonnal). Anyagminőség: rozsdamentes acél. Lemezvastagság 1,2 mm. Lábak: 40x40 mm rm. zártszelvény, szintezhető műanyag betétekkel. / INOX DESIGN / EM2-5060 B / eph csatlakozóval”

A K13 „fogyasztói edény mosogató” helyiség KV8 tételének szövege szerint: „2med beépített rozsdamentes mosogató beépített zsírfogóval KÉTMEDENCÉS MOSOGATÓ - BAL OLDALON CSEPEGTETŐ 2db mélyhúzott medencével, medencék mérete: 500x600x300 mm. Besüllyesztett fedlappal, hátsó felhajtással. Front oldalon medencetakaró lemez. Csaptelep nélkül, tartozékokkal (lefolyóval, dugó-túlfolyóval és szifonnal). Anyagminőség: rozsdamentes acél. Lemezvastagság 1,2 mm. Lábak: 40x40 mm rm. zártszelvény, szintezhető műanyag betétekkel. / INOX DESIGN / EM2-5060 B / eph csatlakozóval”

A gépészeti költségvetésben hivatkozott KV10 jelű tétel a konyhatechnológia költségvetésben nem szerepel.

6. A 2024. július 5-ei ajánlattételi határidőig 10 ajánlat érkezett, ajánlatot nyújtott be a kérelmező és az egyéb érdekelt is. A bontási jegyzőkönyv szerint a rendelkezésre álló anyagi fedezet összege nettó 837.000.000.-Ft.

7. A három minőségi értékelési szempontra valamennyi ajánlattevő a maximális értéket ajánlotta meg. Az egyösszegű nettó ajánlati ár értékelési szempontra – növekvő sorrendben – a következő megajánlások érkeztek:

Egyéb érdekelt:	643.737.000.-Ft
Ajánlattevő 2:	652.508.513.-Ft
Ajánlattevő 3:	670.185.333.-Ft
Kérelmező:	684.985.000.-Ft
Ajánlattevő 5:	733.803.416.-Ft
Ajánlattevő 6:	737.192.520.-Ft
Ajánlattevő 7:	749.500.000.-Ft
Ajánlattevő 8:	772.029.848.-Ft
Ajánlattevő 9:	777.064.270.-Ft
Ajánlattevő 10:	941.901.071.-Ft

8. Egy kivétellel valamennyi ajánlattevő ajánlatában – a kérelmezőét és az egyéb érdekeltét is beleértve – a benyújtott árazott költségvetésekben szerepeltek olyan tételek, amelyek esetén vagy az „Anyag” vagy a „Díj” mező „-” vagy „0” értékkel került kitöltésre.

9. Az egyéb érdekelt ajánlatának 6. oldalán a referenciamunka ismertetése körében a következő adatokat adta meg:

A szerződést kötő másik fél megnevezése és címe: Linamar Hungary Zrt. 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 86-88.

A teljesítés ideje (kezdő és befejezés időpontja év/hó/nap bontásban) és helye: 2019. 01. 15. - 2020. 11. 30.

A teljesítés tárgya, mennyisége: Linamar Hungary Zrt. PPM iroda és szociális épület kivitelezési munkái 2145 m²

A teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e? Igen

Az egyéb érdekelt ajánlatának 13. oldalán a Linamar Hungary Zrt. által kiállított referenciaigazoláson – többek között – a következő adatok szerepeltek:

2. Szerződő fél: Linamar Hungary Zrt.

3. Címe: 5900 Orosháza, Csorvási út 27.

5. Teljesítés helye: 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 86-88.

6. Referencia munka leírása: Új iroda és szociális épület kivitelezési munkái

7. Referencia munka mennyisége: 2.150 m²

9. Teljesítés ideje: 2019.január 15 - 2020. november 30.

10. Az egyéb érdekelt az ajánlatában a „védőburkolat tétel”, a „csaptelep tétel” és a „bekötő tömlő tétel” anyag árára, valamint a „hőszivattyú-elhelyezés tétel” díjára „0” értékű megajánlást tett.

11. Az ajánlatkérő 2024. július 17-én hiánypótlási felhívást bocsátott ki, amelyben az egyéb érdekelt vonatkozásában – többek között – a következő hiányok pótlását kérte:

„2) Az ajánlatkérő hiánypótlás keretében csatolja be az ajánlatba korábban becsatolt következő dokumentumokat a Kbt. 41/A. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő aláírással ellátva (papír alapú dokumentum egyszerű elektronikus másolataként, az aláírás képként ne legyen szerkeszthető): - referenciaigazolás”

„5) Az ajánlattevő által becsatolt referencia nyilatkozat és a becsatolt referenciaigazolás között ellentmondás tapasztalható, továbbá a nyilatkozat hiányos:

- a szerződést kötő másik fél címe nem egyezik meg a két nyilatkozatban,
- az épület területét meghatározó mennyiség sem azonos a két nyilatkozatban,
- a referencianyilatkozat nem tartalmazza a teljesítés helyét.

Hiánypótlás keretében az ajánlattevő oldja fel az ellentmondást és pótolja a hiányt.”

12. Az egyéb érdekelt a hiánypótlásában a referenciamunka ismertetése körében javította a szerződést kötő másik fél címét, megadta a teljesítés helyét, valamint javította a mennyiséget 2.150 m²-re, továbbá a referenciaigazolást benyújtotta a megfelelő formátumban.

13. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 9-én árándokolást kért a kérelmezőtől, az egyéb érdekelttől és az ötödik legkedvezőbb ajánlati árat megjelölő ajánlattevőtől 2024. augusztus 15-i határidővel, amiben – többek között – kérte a „0”-ás tételek kapcsán azok szakmai indokokkal történő alátámasztását. Az egyéb érdekelt az árándokolását határidőben benyújtotta.

14. A kérelmező 2024. augusztus 13-án előzetes vitarendezést kezdeményezett, mivel véleménye szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokoláskérés jogsértő volt. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére 2024. augusztus 16-án adta meg elutasító válaszát.

15. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 28-án felvilágosítást kért a Kbt. 71. §-a alapján további két ajánlattevőtől, amelyben mindkét ajánlattevőt felhívta – többek között – a következők tisztázására:

„Ajánlattevő nyilatkozzon, hogy a költségvetésében 0-val és - jellel jelölt költségtételek tekintetében az adott anyag, illetve díj költségek vonatkozásában milyen szakmai indokokkal magyarázza a 0 Ft költség érvényesítését.”

16. A kérelmező 2024. augusztus 30-án jogorvoslati kérelmet terjesztett elő a véleménye szerint jogsértő indokoláskéréssel kapcsolatban, aminek eredményeképpen a Döntőbizottság a 2024. október 10-én kelt, D.558/14/2024. számú határozatában a jogsértést megállapította, és megsemmisítette az ajánlatkérő 2024. augusztus 9-én kiadott indokoláskérését, valamint az azt követően hozott valamennyi döntését.

17. Az ajánlatkérő 2024. november 21-én küldte meg az ajánlattevőknek az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, amely szerint az eljárás eredményes volt. Az összegezés V.2.2) pontja szerint a kérelmező és az egyéb érdekelt is érvényes ajánlatot tett, az V.2.7) pont szerint a nyertes ajánlattevő az egyéb érdekelt lett, az V.2.8) pont szerint a kérelmező tette a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot.

18. A kérelmező 2024. november 22-én iratbetekintést kért – többek között – az egyéb érdekelt ajánlatának következő részeibe:

- szakmai ajánlatnak minősülő árazott költségvetés,
- az ajánlati felhívás III.1.3) pontjának M.1.) alpontjában előírt műszaki-szakmai alkalmasság igazolására vonatkozóan benyújtott referenciák, valamint kapcsolódó EKR űrlap,
- az egyéb érdekelt Kbt. 66. § (6) bekezdés és 65. § (7) bekezdés szerinti nyilatkozatai,

- a fenti iratokat érintő hiánypótlás és indokolás üzleti titokkal nem érintett részei.
Az ajánlatkérő 2024. november 26-án biztosította a kérelmező számára az iratbetekintést a megjelölt iratok tekintetében.

19. A kérelmező 2024. november 29-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az egyéb érdekelt ajánlatának érvénytelenségét állítva négy pontban, amelyek közül az első két pont kapcsolatos a jogorvoslati eljárás tárgyával. Az első pont szerint az egyéb érdekelt árazott költségvetésében 172 olyan tétel szerepel, ahol vagy az anyag ár vagy a díj tétel 0 értékű, és ezzel kapcsolatban az ajánlatkérő sem hiánypótlási felhívást, sem felvilágosításkérést nem intézett az egyéb érdekelt felé. A második pont szerint az egyéb érdekelt M.1. műszaki, szakmai alkalmassági követelményre bemutatott referenciaigazolásból még a hiánypótlás után sem derül ki, hogy az abban megadott alapterületi adat nettó vagy bruttó érték-e.

20. Az ajánlatkérő A Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján hiánypótlásra és felvilágosítás kérésre hívta fel az egyéb érdekeltet – többek között – a következő tartalommal:

„1) Az ajánlattevő által benyújtott árazott költségvetés 172 olyan tételt tartalmaz, amelyben az anyag-, vagy a díjköltség tekintetében 0 Ft-os megajánlás szerepel. Az ajánlatkérő által korábban elrendelt irreálisan alacsony ár indoklás kérésre az ajánlattevő által benyújtott árindoklás megfelelően tartalmazta ezen tételek igazolását, azonban a Közbeszerzési Döntőbizottság D.558/14/2024. számú határozatával megsemmisítette az ajánlatkérő ezen eljárási cselekményét, így az ajánlattevő által becsatolt indoklás sem vehető figyelembe. Ennek megfelelően az ajánlattevő felvilágosítás megadása keretében nyilatkozzon, hogy a költségvetésében 0-val és - jellel jelölt költségtételek tekintetében az adott anyag, illetve díj költségek vonatkozásában milyen szakmai indokokkal magyarázza a 0 Ft költség érvényesítését.

2) Az ajánlattevő által becsatolt referenciaigazolás tartalmazza a kivitelezési munkával érintett terület nagyságát (2150 m²), amely az ajánlatkérő álláspontja szerint leigazolja a bruttó 800 m² alapterületként előírt alkalmassági minimumkövetelményt, de hiánypótlás keretében az ajánlattevő pontosítsa mind a referencia nyilatkozatban (ajánlati dokumentáció 7. számú melléklete), mind referenciaigazolással, hogy a 2150 m² alapterület nettó vagy bruttó értékű-e.”

21. Az egyéb érdekelt hiánypótlásában javította a referenciák ismertetésében a mennyiségi adatot a következők szerint: „bruttó alapterület 2305,99 m²”.

A „Békéscsaba Bölcsőde 0-ás tételek indoklása.pdf” fájlban a releváns tételekhez a következő magyarázatokat adta:

A „védőburkolat tétel”-re a nyilatkozat 17. oldalán 17. sorszámmal és 81-013-1.1-0130983 tételszámmal: „A tétel anyagköltséget nem tartalmaz a munka jellegéből adódóan”.

A „csaptelep tétel”-re a nyilatkozat 25. oldalán 169. sorszámmal és 82-009-19.2.1-0313555 tételszámmal: „A konyhatechnológiai költségvetésben szereplő tételek tartalmazzák a csaptelep anyagköltségét.”

A „bekötő tömlő tétel”-re a nyilatkozat 25. oldalán 171. sorszámmal és 82-009-19.5.1-1000000 tételszámmal: „A konyhatechnológiai költségvetésben szereplő tételek tartalmazzák a tétel anyagköltségét.”

A „hőszivattyú-elhelyezés tétel”-re a nyilatkozat 23. oldalán 18. sorszámmal és 75-111-1.2.1.4-1000000 tételszámmal: „Ennek a tételnek a díj költségét a beüzemelési költség magában foglalja”.

22. A kérelmező 2024. december 6-án iratbetekintést kért az egyéb érdekelt ajánlatába abból a célból, hogy meggyőződjön róla, hogy az ajánlat a hiánypótlás teljesítése után megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban foglaltaknak. Az ajánlatkérő az iratbetekintést 2024. december 10-én biztosította a kérelmező számára.

23. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2024. december 9-én – a jogorvoslati észrevételében is megadott indokokkal – elutasította.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

24. A kérelmező a 2024. december 19-én benyújtott és 2024. december 21-én hiánypótlott jogorvoslati kérelmében a jogsértés megtörténtének megállapítását, az eljárást lezáró döntés megsemmisítését, valamint az ajánlatérő törvénynek megfelelő eljárásra, illetve az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére kötelezését kérte.

25. A kérelmező jogorvoslati kérelme a következő 5 kérelmi elemet tartalmazta.

26. Az 1-4. kérelmi elemekben kifejtett álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 66. § (1) bekezdését és a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését azáltal, hogy elmulasztotta az egyéb érdekelt ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánítani azért, mert az egyéb érdekelt árazott költségvetései 4 tétel tekintetében – a hiánypótlást követően sem megfelelően indokoltan – 0 forintos megajánlást tartalmaznak.

27. Az 1. kérelmi elemében előadta, hogy véleménye szerint az egyéb érdekeltnek a „védőburkolat tétel” tekintetében 1,4 m anyagköltséggel számolnia kellett volna, melynek hiányában az egyéb érdekelt ajánlata nem teljes, és az ajánlatkérő nem fogadhatta volna el azt a választ, hogy a tárgyi tétel az elvégzendő munka jellegéből fakadóan nem tartalmaz anyagköltséget.

28. A 2. kérelmi elemében kifejtette, hogy a „csaptelep tétel” leírása egyértelműen utal anyagköltségre is, ezért nem fogadhatta volna el az ajánlatérő az egyéb érdekelt által a hiánypótlásban adott azon választ, hogy a „konyhatechnológia költségvetésében szereplő tételek tartalmazzák a csaptelep anyagköltségét”. E körben az ajánlatkérő egyes költségvetési előírásaira hivatkozva előadta, hogy a konyhatechnológia költségvetésében a csaptelepek költségét nem lehet szerepeltetni, mert az ellentétes az ajánlatkérő által közzétett és a közbeszerzési dokumentumok közé tartozó költségvetésben foglaltakkal. Véleménye szerint ez azt is jelenti, hogy az egyéb érdekelt a „csaptelep tétel”-nél nem számolt anyagköltséggel, ezért ajánlata nem felel meg a kiírásnak.

29. A kérelmező a 3. kérelmi elem tárgyát képező „bekötő tömlő tétel” kapcsán is arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő jogsértően fogadta el az egyéb érdekelt 0 forintos anyagköltségre vonatkozó azon nyilatkozatát, hogy a konyhatechnológiai költségvetés tételei tartalmazzák ezen tétel anyagköltségét, ugyanis a konyhatechnológiai költségvetés fent hivatkozott rendelkezései ezt nem teszik lehetővé.

30. A 4. kérelmi elemében előadta, hogy az ajánlatérő az egyéb érdekelt azon választát sem fogadhatta volna el, hogy a „hőszivattyú-elhelyezés tétel” tekintetében azért nem számolt

díjköltséggel, mert azt a beüzemelés költségei között szerepeltette. A kérelmező e körben utalt arra, hogy a „hőszivattyú-beüzemelés tétel” ugyan valóban tartalmaz díjköltséget, de ezen két költségvetési tétel eltér egymástól. A „hőszivattyú-elhelyezés tétel”-nél az elvégzendő feladat a hőszivattyú szállítása, helyszínen való mozgatása, végleges pozícióban való elhelyezése, szükséges tartókonzol szerelése és elhelyezése, a berendezés víz- és elektromos oldali bekötése. Ezzel szemben a „hőszivattyú-beüzemelés tétel”-hez a beüzemelési formanyomtatvány kitöltése és a gyártóhoz való visszaküldése tartozik, a szerelés, elhelyezés nem része a beüzemelésnek, azaz az egyéb érdekelt itt is eltért a költségvetési kiírástól, hiszen a beszerelés, elhelyezés díjköltségét olyan költségvetési tételnél szerepeltette, amely azt nem tartalmazhatja.

31. Az 1-4. kérelmi elemek kapcsán hangsúlyozta, hogy az ajánlattevők a szakmai ajánlatban teszik meg konkrét ajánlatukat, erre áll be az ajánlati kötöttség. A szakmai ajánlat tartalmazza és rögzíti az ajánlattevőnek a beszerzés tárgyára, a műszaki leírásban foglalt ajánlatkérői előírásokra tett konkrét ajánlatát. Magát a szakmai ajánlatot, a konkrét megajánlást pótolni nem lehet. Az árazott költségvetésben nemcsak a feltüntetett költség összegek a fontosak, hanem az azokhoz tartozó tételek, a költséghez tartozó tartalmi elemek is. Ezek egységet képeznek, a költség összege és a költség tartalma csak együtt értelmezhető, illetve ellenőrizhető.

Véleménye szerint jelen közbeszerzési eljárásban megállapítható, hogy az egyéb érdekelt szakmai ajánlata, melyre az ajánlati kötöttség beállt, nem teljes, abból a fenti 4 esetben hiányzik a kötelezően árazandó anyag, illetve díj költsége.

32. A kérelmező 5. kérelmi elemében kifejtett álláspontja szerint az ajánlatérőnek az egyéb érdekelt ajánlatát érvénytelenné kellett volna nyilvánítania a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja alapján, mivel az egyéb érdekelt a közbeszerzési eljárás során nem tudott olyan referenciaigazolást benyújtani, amely megfelelt volna a felhívás III.1.3) pontja M.1. alpontjában előírt alkalmassági követelménynek.

E körben hivatkozott arra, hogy az első iratbetekintés alkalmával azt tapasztalta, hogy az egyéb érdekelt által benyújtott referenciaigazolásból nem derül ki, hogy az abban szereplő adat bruttó vagy nettó, viszont az előzetes vitarendezési kérelem alapján elrendelt hiánypótlás keretében benyújtott referenciaigazolásban már bruttó 2.305,99 m² szerepelt. Álláspontja szerint a fenti adat valóságtartalma megkérdőjelezhető, ugyanis a korábbi referenciaigazolásban szereplő adat a nettó alapterületet jelenthette, és a 2.150 m²-es nettó alapterület nem „váltható át” 2.305,99 m²-es bruttó alapterületté. E körben idézte az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet egyes fogalom-meghatározásait, illetve az építési beruházásokra vonatkozó a falvastagságra összefüggő adatokat. Ezek alapján előadta, hogy a jelen esetben fennálló, a nettó és bruttó érték közötti 7 %-os eltérés nem lehetséges, hiszen egy minimális falvastagság esetén is legalább 15 %-os eltérésnek kell lenni a nettó és a bruttó alapterület között.

33. A kérelmező 5.231.235.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

34. Az ajánlatkérő 1-4. kérelmi elemre tett általános észrevételeire vonatkozóan a kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint – ellentétben az ajánlatkérő érvelésével – az építési beruházásokra irányuló közbeszerzési eljárásokban kiemelt szerepe van az ún.

árazott költségvetésnek. Az árazott költségvetés (az árazatlan költségvetés kitöltve) akkor készül megfelelően, ha kitöltése az ajánlatkérő, illetve az építési beruházások különböző szakági előírásai szerint történik. Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdésére és a Kbt. 3. § 37. pontjára hivatkozva hangsúlyozta, hogy az árazott költségvetés szakmai ajánlatnak minősül, ezért nem tekinthető olyan marginális dokumentumnak, mint amilyenek az ajánlatkérő a jogorvoslati észrevételében állítja, különösen, ha hozzávesszük, hogy az ajánlati ár az árazatlan költségvetés beárazása nyomán képződik, s az egyik legfontosabb eleme az ajánlatok összehasonlíthatóságának. Ha az árazatlan költségvetés hiányosan, nem megfelelően kerül kitöltésre, az ajánlati ár nem reális, nem ad megfelelő alapot az ajánlatok összehasonlítására, s minden bizonnyal az ajánlat érvénytelenségét okozza, mert a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján az átalánydíjas szerződések esetében korlátozott a költségvetés hiánypótlása.

Kiemelte továbbá, hogy az árazatlan költségvetés a Kbt. 3. § 21. pontja szerinti közbeszerzési dokumentumnak minősül, s az építési beruházások esetén az ajánlatkérőnek olyan árazatlan költségvetést kell az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani, amely meghatározza, hogy az ajánlattevőnek a költségvetés kitöltésekor az árat a műszaki/szakmai tartalom szerinti bontásban, tételesen kell megadnia és az árak valamennyi, a beszerzés során felmerülő költséget tartalmaznia kell, még az adott tételsoron belül is. Az árazatlan költségvetés kitöltésekor (az árajánlattételkor) az ajánlattevőknek figyelemmel kell lenniük az ajánlatkérő előírásaira, a szakmai előírásokra, a jogszabályokban foglalt kötelezettségekre, így természetesen arra is, hogy minden költséget ott kell feltüntetni, ahol az keletkezik, azaz az adott költségvetési tételnél a felmerülő anyagszükséglet árát az anyagköltség között, a munkavégzés díját pedig a munkadíjak között. Véleménye szerint az ajánlattétel, az árazott költségvetés elkészítése során tehát semmilyen szerepet nem játszik, hogy a közbeszerzési eljárás nyomán kötendő szerződés átalánydíjas, azaz a szerződés teljesítésével összefüggésben ez az elszámolás módja. A Kbt. elsősorban a hatálya alá tartozó szervezetek beszerzései szabályait tartalmazza, az elszámolás pedig a szerződés teljesítésével függ össze, melyre elsősorban a Ptk. és az építési jogszabályok az irányadók, a Kbt. és a kapcsolódó rendeletek csak az ezektől való eltérést szabályozzák.

E körben utalt arra is, hogy a 191/2009. Korm. rendelet a hatályát meghatározó 1. § (1) bekezdése alapján nem terjed ki a kivitelezési szerződés aláírását megelőző versenyeltetésre, ajánlatkérésre, mivel azt a Kbt. szabályozza a hatálya alá tartozó szervezetek tekintetében.

Álláspontja szerint a fentiek okán az egyéb érdekelt nem megfelelően töltötte ki az árazatlan költségvetést, az így létrejött árazott költségvetése hiányos, mert több helyen nem számolt olyan költséggel, mellyel számolnia kellett volna, vagyis az 1-4. kérelmi elemekben meghatározott esetekben a szakmai ajánlata nem teljes, nem terjed ki a teljes műszaki tartalomra, mivel valamely tételsorra, a tételsor valamely elemére nem adott ajánlatot.

A kérelmező az ajánlatkérő Fővárosi Törvényszék K.700.335/2018/15. számú ítéletére vonatkozó hivatkozására rögzítette, hogy az ítélet és az annak alapjául szolgáló döntőbizottsági határozat más tényállás mellett született, annak a tárgya nem az árazott költségvetés elkészítése volt. A bíróság ugyanis a Kbt. 72. § szerinti aránytalanul alacsony ár vizsgálatával és a Kbt. 72. § (3) bekezdésével kapcsolatban tett megállapításokat.

35. A kérelmező az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt egyes kérelmi elemekre tett észrevételeire az alábbiakat adta elő.

36. Az 1. kérelmi elem kapcsán kifejtette, hogy álláspontja szerint az egyéb érdekelt észrevételéből az derül ki, hogy a „védőburkolat tétel”-nek mégis van anyagszükséglete, melyre az ajánlattevő 0.-Ft-ot adott meg. A hulladékra vonatkozó válasz részben azért nem fogadható el, mert a 0.-Ft magyarázatát a jogorvoslati eljárás során nyújtotta be, másrészt az anyagfelhasználásra tekintettel nem szerepeltethet 0 Ft-ot ennél a költségvetési tételnél.

Véleménye szerint az ajánlatkérő észrevétele, és az általa az ajánlatok értékelése, bírálata során követett metódus nem fogadható el, hiszen ha azt a módszert alkalmaznánk, melyre az ajánlatkérő utalt, akkor bármely ajánlattevő mondhatná, hogy valamely tételt nem árazott be, de majd a teljesítéskor figyelembe veszi. Mindez ellentétes a Kbt. szabályrendszerével.

37. A 2. kérelmi elem tekintetében előadta, hogy nem tudta értelmezni, hogy az ajánlatkérő azon állítása, hogy „A konyhatechnológiai berendezésekkel kapcsolatos munkákat a gyártó által akkreditált és ezáltal jogosultsággal rendelkező szakemberek is végezhetik. Az előzőek alapján felmerülhet olyan körülmény (pl.: gyártói garancia érvényessége vagy technológiai utasítás) a beüzemelés során, amely az adott berendezés elhelyezésével összefüggő munkákat jelenthet.”, miként kapcsolódik ahhoz, hogy az egyéb érdekelt a „csaptelep tétel”-t nem az ajánlatkérői előírásoknak megfelelően árazta be.

Véleménye szerint az egyéb érdekelt a 2. kérelmi elemre tett azon nyilatkozatával, hogy a „KV8 - 2med mosogató beépített peremes rozsdamentes munkaasztalban alsópolccal” tételt egy szettként kezelte, amihez hozzá tartozik a csaptelep is, illetve hogy a beszállítótól így kapta az árajánlatot, ezért így szerepeltette a költségvetésben, a beszerelés díját pedig a gépész költségvetés tartalmazza, tulajdonképpen elismerte, hogy ezen kérelmi elemben szereplő költségvetési tételnél valóban eltért az ajánlatkérői előírásoktól, meg is adta ennek okát, mely alapján nem lehet kétséges az ajánlat érvénytelensége.

E körben megjegyezte továbbá, hogy amennyiben az adott tételre egy szettben is kapott ajánlatot az egyéb érdekelt, attól az még megbontható, és a csaptelep árát külön fel kell tüntetni a költségvetési kiírás szerint, hisz az külön tételben került kiírásra.

38. A 4. kérelmi elem körében kifejtett álláspontja szerint az ajánlatkérő által előadottak – egyezően a 2-3. kérelmi elemmel – érdemi védekezésnek nem tekinthetők.

Az egyéb érdekelt érvelésére előadta, hogy attól függetlenül, hogy a berendezés beszerelését és beüzemelését egy adott szakkivitelező cég végzi, a költségeket meg lehetett volna bontani a két költségvetési tétel között.

39. Az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt 5. kérelmi elemre tett észrevételeire vonatkozóan hangsúlyozta, hogy mivel ugyanaz a tárgya az előzetes vitarendezés nyomán elrendelt hiánypótlás során benyújtott referenciának és a korábban benyújtott referenciának, a 2.150 m²-es nettó alapterület nem „váltható át” bruttó 2.305,99 m²-es bruttó alapterületté. Ezáltal az ajánlatkérőnek a megalapozott döntése meghozatalához szükséges pontos adat nem áll a rendelkezésére, az ajánlatkérő az egyéb érdekelt által benyújtott

referenciagazolás tartalmának bizonytalansága miatt nem került abba a helyzetbe, hogy kétséget kizáróan megállapítsa, hogy az ajánlattevő megfelel az előírt alkalmassági követelménynek.

Álláspontja szerint e körben nem fogadható el a KFF-nek adott azon magyarázat, mely szerint a vonatkozó adat úgyis meghaladja az előírt bruttó 800 m²-t. A referenciagazolást az ajánlatkérő nem fogadhatta volna el, és az egyéb érdekelt ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pont alapján érvénytelenné kellett volna nyilvánítania, mivel az ajánlattevő nem felelt meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, illetve nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést.

Az ajánlatkérő észrevétele

40. Az ajánlatkérő észrevételében a jogorvoslati kérelmet, mint alaptalant kérte elutasítani valamennyi kérelmi elem tekintetében.

41. Az 1-4. kérelmi elemre vonatkozóan előadta, hogy a Kbt. előírásai szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételi jelentkezőtől felvilágosítást kérni. A Kbt. ugyanakkor azt is rögzíti, hogy a hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. Ez azt jelenti, hogy az ajánlatkérő hiánypótlás, illetve felvilágosításkérés keretében is kizárólag a közbeszerzési dokumentumokban rögzített elvárásait kérheti számon az ajánlattevőkön.

E körben utalt arra, hogy az ítélezési gyakorlatból kiolvasható, hogy a nulla forintos ajánlat bírálata nem mellőzhető, az ajánlatkérőt a Kbt. 69. § (1) bekezdés alapján – figyelemmel a Kbt. 53. § (4) bekezdésére – az ajánlatok elbírálásának kötelezettsége terheli, ennél fogva a nulla forintos megajánlás esetében az eljárási cselekmények elvégzésének szükségességét és lehetőségeit is vizsgálni kell. Az eljárási cselekmények lehetséges körét befolyásolja, hogy a nulla forintos érték az ajánlatban milyen szerepkört tölt be: szakmai ajánlatnak minősül vagy csak alátámasztó számítás része, önálló értékelési szempont vagy az értékelési szempontnak csak részértéke, a szerződés teljesítése során elszámolási egységet képez vagy csak tájékoztató adat. Az eljárási cselekmények végzésének kötelezettségét nem vonja maga után, ha az adott beszerzés sajátosságaira való tekintettel a nulla forintos érték eleve indokolt. Építési beruházások esetében gyakori, hogy valamely költségvetési tételsor egységára (pl.: anyagköltség vagy munkadíj) szakmai indokoltság miatt nem értelmezhető.

Hangsúlyozta, hogy a nulla forintos megajánlás megközelítését és a következtetéseket az átalánydíjas és a tételes elszámolás viszonylatában is fontos elhatárolni. E körben az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen meghatározta, hogy az értékelési szempont az egyösszegű nettó ajánlati ár, a vállalás szerződés átalánydíjas elszámolású. A felolvasólapon az egyösszegű nettó ajánlati árat kellett szerepeltetni, melynek a felhívásban és dokumentációban meghatározott feladat teljes körű elvégzésének ellenértékét tartalmaznia kellett. Az ajánlattevő ezeken túlmenően semmilyen jogcímen nem jogosult az ajánlatkérőtől további díj- vagy költségtérítés igénylésére, illetve semmilyen költség elszámolására nem jogosult a szerződés időtartama alatt.

Hivatkozott arra is, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:245. § alapján átalánydíjas szerződés esetében a díjat a szerződéskötéskor a felek már meghatározzák, és ettől a fix díjtól sem felfelé, sem lefelé nem lehet eltérni, ide nem értve a pótmunka esetét. Tételes elszámolás esetén a szerződő felek a végleges ellenszolgáltatást a tényleges teljesítés alapján számítják ki egy tételes felmérés elkészítésével, ezért annak végső értéke a tételesen árazott költségvetés figyelembevételével, a teljesítést követően alakul ki. A jelen közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötendő szerződés átalánydíjas elszámolású, az értékelési szempontot az egyösszegű ajánlati ár képezi, valójában az árazott költségvetésnek nincs akkora szerepe, mint tételes elszámolás esetén, az ellenszolgáltatás kifizetésére a tételes költségvetés nincs ráhatással, így a nulla forintos érték elbírálása, a kapcsolódó eljárási cselekmények is bővebb lehetőségeket tartalmaznak.

Hangsúlyozta, hogy a szakmai ajánlat, azaz a tételes költségvetés elkészítése ennek az egyösszegű ajánlatnak a megismerésére, valamint a tervezett beruházás minél pontosabb műszaki tartalmának meghatározására szolgál annak érdekében, hogy a tervezett beruházás végeredményeként egy rendeltetésszerű használatra alkalmas létesítményt vehessen át az ajánlatkérő.

42. Véleménye szerint a kérelmező érvelése szakmailag kifogásolható, mivel az ajánlatok bírálata egyösszegű ajánlat alapján történik, és nem a tételes költségvetés alapján. Az egyösszegű ajánlattétel során a tételes költségvetés kitöltésének szükségessége az ajánlatok objektív kiértékeléséhez kell, amely elengedhetetlen a tárgyi beruházás volumene esetében. Ezen túlmenően jelen beruházás esetében kötelező elem a költségvetés készítése, mely körben az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 2. § g) pontja határozza meg az „árazatlan (tételes) költségvetési kiírás” fogalmát úgy, hogy az nem más, mint „minőségi követelményekkel rendelkező mennyiségi kimutatás az építmény jellege szerint szükséges szakági bontásban és részletezettséggel, lényeges terméktulajdonság meghatározásával.”

E körben hivatkozott a Fővárosi Törvényszék K.700.335/2018/15. számú ítéletére, mely szerint nem zárható ki, hogy az ajánlatban a kalkulált költség nulla forint legyen, azonban ezt az értéket az ajánlatkérőnek tisztáznia kell. Utalt az ítélet azon részére is, hogy az ajánlati árak olyannak kell lennie, hogy a „teljesítés során az egyes költségelemek a gazdasági életben megszokott keretek és mérték szerint jelentkező változása mellett is fedezetét jelentsék a szerződéses vállalat teljesítésének”.

Előadta továbbá, hogy Döntőbizottság több, korábbi határozatában egyértelművé tette, hogy az ajánlatkérő kötelezettsége az ajánlatok bírálata, a Kbt.-ben foglalt eljárási cselekmények elvégzése, a hiánypótlás, a felvilágosításkérés és az indokoláskérés alkalmazása. Alapelvekbe ütközik, valamint jogsértő, ha az ajánlatkérő mellőzi a Kbt. jogintézményeinek alkalmazását, és ezáltal nem adja meg az ajánlattevőnek a Kbt.-ben szabályozott eljárási cselekmények végzésének jogszerű lehetőségét.

Hangsúlyozta, hogy az ítélezési gyakorlat nyilvánvalóvá teszi, hogy a nulla forintos ajánlat nem létezik a közbeszerzés rendszerében még annak ellenére sem, hogy a közbeszerzés fogalma magában hordozza a visszerhesség követelményét. A nulla forintos ajánlat is ajánlatnak minősül, akár az ajánlat teljes értéke, akár egy részérték, akár egy egységár értéke a nulla forint, akár szakmai ajánlatnak minősül vagy csak a szakmai

ajánlatot alátámasztó részérték, akár önálló értékelési részszerzőpont vagy csak annak egy összetevő eleme, és a szerződés elszámolási jellege sem döntő tényező.

Az ajánlatkérővel szemben az az elvárás, hogy a közbeszerzés egyes jogintézményein keresztül magyarázatot kérjen az ajánlattevőtől a nulla forintos ajánlatot illetően, meggyőződjön a nulla forintos megajánlás szakmai indokoltságáról, az ajánlat megalapozottságáról, és csak az ajánlattevővel való konzultációt követően hozza meg döntését az ajánlat érvényességéről.

Álláspontja szerint jelen esetben a jogszabályi kötelezettségének eleget tett, meggyőződött a nulla forintos megajánlás szakmai indokoltságáról, az ajánlat megalapozottságáról és érvényességéről, ezért az egyéb érdekeltet a Kbt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően jelölte meg az eljárás nyerteseként.

43. Az 1. kérelmi elem kapcsán kifejtette, hogy a „védőburkolat tétel” tekintetében az egyéb érdekelt szakági alvállalkozója vélhetően nem határozott meg anyagköltséget. A szóban forgó 1,4 m védőcső anyagköltsége a teljes beruházás összköltségét tekintve – amely nettó 643.737.000.-Ft – csekély mértékű, így annak elmaradása az egyéb érdekelt kockázatát képezi az egyösszegű ajánlattételre tekintettel. E körben megjegyezte, hogy a védőcső a kereskedelmi forgalomban jelenleg elérhető átlagos egységára nettó 1.800.-Ft/fm, illetve a kérelmező ajánlata ezen tétel tekintetében nettó 409.-Ft/fm egységárat tartalmazott.

44. A 2. és 3. kérelmi elem tárgyát képező „csapterlep tétel” és „bekötő tömlő tétel” vonatkozásában előadta, hogy az egyéb érdekelt felvilágosításában meghatározásra került azon tétel, amelynél az anyag és munkadíjakat kalkulálta az ajánlati árának összeállítása során. A konyhatechnológiai berendezésekkel kapcsolatos munkákat a gyártó által akkreditált és ezáltal jogosultsággal rendelkező szakemberek is végezhetik. Az előzőek alapján felmerülhet olyan körülmény (pl.: gyártói garancia érvényessége vagy technológiai utasítás) a beüzemelés során, amely az adott berendezés elhelyezésével összefüggő munkákat jelenthet.

45. A 4. kérelmi elemmel érintett „hőszivattyú-elhelyezés tétel” kapcsán is arra hivatkozott, hogy az egyéb érdekelt felvilágosításában meghatározásra került azon tétel, amelynél az anyag és munkadíjakat kalkulálta az ajánlati árának összeállítása során. A gépészeti berendezésekkel kapcsolatos feladatokat (pl.: szellőzők, gázkazánok stb.) a gyártó által akkreditált és ezáltal jogosultsággal rendelkező szakemberek végezhetik. Az előzőek alapján felmerülhet olyan körülmény (pl.: gyártói garancia érvényessége, vagy technológiai utasítás) a beüzemelés során, amely az adott berendezés elhelyezésével összefüggő munkákat jelenthet.

46. Az 1-4. kérelmi elemre vonatkozóan előadta továbbá, hogy az ajánlatok értékelésekor megállapítható volt, hogy az ajánlattevők egyike sem módosított a kiküldött árszámvetéseken az ajánlattétel során, és a kérelmező által vitatott tételekkel kapcsolatos kérdéseket az egyéb érdekelt megválaszolta.

47. Az 5. kérelmi elem tekintetében előadta, hogy az egyéb érdekelt ajánlatában becsatolt referenciaigazolást a bíráló bizottság megfelelőnek találta. A KFF által folytatott ellenőrzés kapcsán is kérdésként merült fel a referenciában igazolt mennyiség nettó és bruttó értéke. Az ajánlatkérő részéről ezen kérdés kapcsán a közbeszerzés tárgya szerinti

szakértelemmel rendelkező bíráló bizottsági tag nyilatkozata került becsatolásra, mely szerint:

„A fent idézett témakörben a nyertesnek javasolt ajánlattevő referencia igazolásában szereplő 2.150 m² új iroda és szociális épület kivitelezési munkái meghaladják nettó illetve bruttó alapterület esetén is az ajánlati felhívás III.1.3) M.1. pontjában meghatározott bruttó 800 m² alapterület értéket. Tekintettel arra, hogy a referenciaigazolásban megadott mennyiség jelentősen meghaladja az előbb említett alkalmassági minimumkövetelmény értékét, így a referenciaigazolás elfogadását javaslom.”

Az egyéb érdekelt észrevételei

48. Az egyéb érdekelt a jelen jogorvoslati eljárásra vonatkozó részvételi szándékát határidőben jelezte, észrevételében az álláspontja szerint alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte valamennyi kérelmi elem tekintetében.

49. Az 1. kérelmi elemmel érintett „védőburkolat tétel” kapcsán előadta, hogy az építőiparban bevett gyakorlat, hogy védőcsőként az egész szál csövekből (5-6 m) leeső, kimaradó darabokat alkalmazzák, ami egyébként hulladékként jelenne meg. A leeső darabokat külön kezelik, és ezeket használják fel védőcsőként.

50. A 2. kérelmi elem tekintetében kifejtette, hogy a konyhatechnológiában szereplő „KV8 - 2med mosogató beépített peremes rozsdamentes munkaasztalban alsópolccal” tételt egy szettként kezelte, amihez hozzá tartozik a csaptelep is. Hivatkozott arra, hogy a beszállítótól így kapta az árajánlatot, ezért így szerepeltette a költségvetésben, a beszerelés díját pedig a gépész költségvetés tartalmazza.

E körben csatolta a gépészeti költségvetés azon részletét, ahol látszik, hogy a máshol beszerelendő berendezések anyagárat is tartalmaznak.

51. A 4. kérelmi elemre vonatkozóan előadta, hogy a berendezés beszerelését és beüzemelését egy adott szakkivitelező cég végzi, a „CE.PS_COM_APS_S Beüzemelés” tétel tartalmazza a gép elhelyezését, bekötését, üzembehelyezését. Ezért szerepeltette nullás tételként a berendezés díját, és ezért szerepel magasabb díjtétel a beüzemelés díjánál.

52. Az 5. kérelmi elemmel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a referenciaigazolásban szereplő 2.305,99 m² bruttó alapterület adattartalmát megerősíti.

53. Az egyéb érdekelt a kérelmező és az ajánlatkérő 1-4. kérelmi elemre vonatkozó általános észrevételei kapcsán az alábbiakat adta elő.

Álláspontja szerint a kérelmező a jelen esetben releváns Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontját olyan kontextusba helyezi, amelyben kizárólag a költségvetés hiánypótlásának korlátaira utal, ezzel szemben véleménye szerint sokkal hangsúlyosabb az a fordulat, amely szerint „átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető”, amennyiben az az ajánlati árat vagy a sorrendet nem befolyásolja. A tárgyi jogorvoslati eljárásban a kérelmezőnek nem volt olyan hivatkozása, amely a hiánypótlás korlátainak megsértésére utalt volna, ilyen egyébként nem is történt.

E körben megjegyezte, hogy az ajánlattevők a műszaki tartalom ismeretében teszik meg ajánlatukat, és ennek kapcsán jelentősége van az ajánlatkérő által hivatkozott Ptk. rendelkezéseknek és a kivitelezésre vonatkozó szabályoknak, mert az ajánlattevők tudomással bírnak arról, hogy amennyiben a kivitelezés során nem várt költségek merülnek fel, azok adott esetben a kivitelezőt terhelhetik a jogszabályi előírások tartalmától és az adott helyzettől függően.

54. Idézte az ajánlatkérő észrevételének átalánydíjas elszámolású szerződésekkel kapcsolatos érvélését, és hangsúlyozta, hogy egyetért azzal.

55. A kérelmező egyes kérelmi elemekre tett észrevételére az egyéb érdekelt az alábbiakat adta elő.

56. Véleménye szerint az 1. kérelmi elemmel érintett „védőburkolat tétel”-nél a csövek leeső részei felhasználásának metodikája irreleváns, figyelemmel arra, hogy a nyertes ajánlattevő a szerződésben is nyilatkozatot tesz az esetlegesen felmerülő költségek vállalására. Emellett nincs megkötés a kivitelezés ezen részének módszerére, így ha valamely ajánlattevő ezt a megoldást tartja ideálisnak, akkor ezzel nem sért jogszabályi vagy egyéb előírást, amennyiben az előírt minőséget tartja. Utalt arra is, hogy a kérelmező egy fogalomként értelmezi az „anyagköltség” és az „anyagszükséglet” fogalmakat, ugyanakkor jelen esetben az iratok alapján világos, hogy az anyagszükségletet a leeső darabok fedezik, így külön anyagköltség nem merül fel.

57. Az egyéb érdekelt a 2-3. kérelmi elem tekintetében hangsúlyozta, hogy a csatolt iratok alátámasztják, hogy az előírt műszaki tartalomra tett ajánlatot.

58. A 4. kérelmi elemnél rámutatott, hogy a közbeszerzési eljárás során nem kötelező minden alvállalkozói feladat és alvállalkozó előzetes bejelentése, a Kbt. 138. § (3) bekezdése alapján a teljesítés során is van lehetőség alvállalkozó bevonására és bejelentésére.

59. Az 5. kérelmi elem tekintetében kifejtette, hogy a becsatolt iratok egyértelműen alátámasztják, hogy a bemutatott referencia megfelel az alkalmassági minimumkövetelménynek. Álláspontja szerint a kérelmező azon állítása, hogy a bruttó és a nettó alapterület egymással nincs összhangban, csak egy hivatkozás, amelyet a kérelmező nem támasztott alá semmivel, míg az egyéb érdekelt a referenciaigazolással igazolta, hogy az általa teljesített referencia mennyisége jelentősen meghaladja az elvárt értéket.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

60. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárást 2024. június 20. napján indította meg, így jelen jogorvoslati eljárásra a Kbt., és más releváns jogszabályok e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni. A kérelmező 2024. december 19. napján nyújtotta be jogorvoslati kérelmét, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

61. A Döntőbizottságnak az 1-4. kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati kérelem keretei között abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e érvényessé az egyéb érdekelt, mint nyertes ajánlattevő ajánlatát.

62. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet az 1-4. kérelmi elemre vonatkozóan az alábbi jogszabályi rendelkezések, illetve azokból levont következtetések alapján bírálta el.

A Kbt. 3. § 21. és 37. pontja szerint:

„E törvény alkalmazásában:

21. közbeszerzési dokumentum: minden olyan dokumentum, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzés vagy a koncesszió tárgya, illetve a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás leírása vagy meghatározása érdekében hoz létre, illetve amelyre ennek érdekében hivatkozik, így különösen az eljárást meghirdető hirdetmény, az eljárást meghirdető felhívásként alkalmazott előzetes tájékoztató, műszaki leírás, ismertető, kiegészítő tájékoztató, javasolt szerződéses feltételek, a gazdasági szereplők által benyújtandó dokumentumok mintái, részletes ártáblázat vagy árazatlan költségvetés;

37. szakmai ajánlat: a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat;

A Kbt. 57. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat – az eljárás során adott kiegészítő tájékoztató és az egyes eljárásfajtáknál meghatározott eltérő esetek kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani. A megfelelő ajánlattétel és részvételi jelentkezés elősegítése érdekében, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kivételével, az ajánlatkérő – az e törvényben meghatározottak mellett – köteles az alábbi, a felhívást kiegészítő közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani:

a) a szerződéstervezet, kivéve tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszéd esetén, ahol az ajánlatkérő jogosult szerződéstervezet helyett csak az általa ismert szerződéses feltételeket meghatározni (a szerződéstervezet és a szerződéses feltételek a továbbiakban együtt: szerződéstervezet),

b) az ajánlat és a részvételi jelentkezés elkészítésével kapcsolatban az ajánlattevők, illetve a részvételre jelentkezők részére szükséges információkról szóló tájékoztatót, az ajánlat és részvételi jelentkezés részeként benyújtandó igazolások, nyilatkozatok jegyzékét, valamint az egységes európai közbeszerzési dokumentum mintáját. Az ajánlatkérő további ajánlott igazolás- és nyilatkozatmintákat bocsáthat rendelkezésre.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

„(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az

ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelését ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.”

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint: „A nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.”

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. Korm. rendelet) 24. § (1) bekezdése szerint: „(1) Az ajánlatkérő építési beruházásra irányuló közbeszerzés esetén szakmai ajánlatot kér be, amelyet a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont és a megvalósítandó építmény vagy elvégzendő építési tevékenység – ideértve a Kbt. 1. mellékletében meghatározott tevékenységeket is – minőségének értékelésére alkalmas szempontok szerint vizsgál. Az ajánlatkérő a Kbt. 76. § (5) bekezdése értelmében építési beruházás esetében nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként.”

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 191/2009. Korm. rendelet) 2. § g) pontja szerint: „E rendelet alkalmazásában:

g) árazatlan (tétéles) költségvetési kiírás: minőségi követelményekkel rendelkező mennyiségi kimutatás az építmény jellege szerint szükséges szakági bontásban és részletezettséggel, lényeges terméktulajdonság meghatározásával,”

63. A Kbt. szabályozási rendszerében a jogalkotó az alapvető fontosságú rendelkezések körében határozta meg, hogy az ajánlatkérőnek a közbeszerzési dokumentumokban, azaz a felhívásban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban (dokumentációban) kell meghatároznia az ajánlatadás feltételeit.

Az ajánlattevőknek az érvényes ajánlattételük érdekében úgy kell benyújtaniuk ajánlataikat, hogy valamennyi ajánlatkérői előírást teljesítsenek, az ajánlatkérőt pedig az ajánlatok bírálatának során az a kötelezettség terheli, hogy az általa előre meghatározott feltételek szerint vizsgálja meg a benyújtott ajánlatokat azok érvényessége szempontjából. Az ajánlatkérőt a Kbt. alapján többirányú kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata tekintetében. Egyrészt köteles az ajánlatok érvényességi vizsgálatát elvégezni, másrészt a

Kbt. 73. §-ában taxatív meg határozott esetekben köteles megállapítani az érvénytelenséget.

Az ajánlatkérőnek az ajánlatok érvényességi vizsgálatát a Kbt. 66. § (1) bekezdésében és a 69. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott előírások szerint kell elvégeznie és megállapítania, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban és a jogszabályokban meghatározott előírásoknak.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy az ajánlatkérőnek szükség esetén alkalmaznia kell a bírálat ezen szakaszában a Kbt. 71-72. §-aiban meghatározott jogintézményeket. Az ajánlatkérőnek arról kell döntenie, hogy a szakmai ajánlat és az általa előírt vagy jogszabályban rögzített további feltételeknek az ajánlat megfelelt-e, alkalmazva a hiánypótlást vagy felvilágosításkérést annak érdekében, hogy meg tudja állapítani az ajánlatok érvényességét.

A jogalkotó széles körben biztosította a hiánypótlás és a felvilágosítás-kérés lehetőségét annak érdekében, hogy minél több ajánlat érvényesként vehessen részt az ajánlattevők szerződés elnyerésére irányuló versenyében, illetve hogy az ajánlatkérő kétséget kizáróan meggyőződhessen az ajánlatok érvényességéről/érvénytelenségéről.

A Kbt. a hiánypótlás és a felvilágosítás-kérés jogintézményét egységesen kezeli. A törvény mindkét intézmény alkalmazását kötelezővé teszi, ha az ajánlatkérő az ajánlat elbírálása során a vizsgált dokumentumban valamilyen hiányt, hiányosságot vagy hibát, illetve nem egyértelmű kijelentést észlel. Ezen vizsgálati elvek érvényesülnek a bírálat Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti újra nyitása során is.

A hiánypótlás és a felvilágosítás jogintézménye alkalmazásának egyik korlátja, hogy nem sértheti az ajánlati kötöttséget, azaz nem járhat a közbeszerzés tárgyára, illetve a szerződéses feltételekre tett ajánlat – a szakmai ajánlat – módosításával, adott esetben a meg nem tett vállalat esetén annak pótlásával.

Az ajánlatkérőnek valamennyi hiánypótlás, illetve felvilágosítás tekintetében meg kell győződnie arról, hogy azok teljesítése megfelel-e a fenti szabályoknak, és ez alapján kell foganatosítania az esetleges további bírálati cselekményt, illetve meghoznia az eljárást lezáró, avagy közbenső döntését.

Amennyiben az ajánlat hibája, hiányossága valamely Kbt. 71-72. § szerinti bírálati cselekménnyel nem orvosolható, illetve az adott ajánlattevő jogszerűen nem tudott élni a lehetőségekkel, az ajánlatkérőnek érvénytelenné kell nyilvánítania az ajánlatot.

64. A Döntőbizottság a fentiek tükrében vizsgálta meg az ajánlatkérő egyes előírásait, illetve az egyéb érdekelt által benyújtott ajánlat és felvilágosítás tartalmát, valamint az ajánlatkérő ezekre vonatkozó mérlegelését és döntését.

65. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő – a Kbt. 3. § 21. és 37. pontjának, valamint a 322/2015. Korm. rendelet 24. § (1) bekezdésének és a 191/2009. Korm. rendelet 2. § g) pontjának megfelelően – a dokumentáció részeként árazatlan költségvetést (összesen 11 db-ot) biztosított az ajánlattevők részére, mellyel kapcsolatban előírta, hogy szakmai ajánlatnak tekinti az árazott költségvetést, annak benyújtása kötelező, hiánya pedig az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségét vonja maga után.

Az épületgépészeti munkákra vonatkozó árazatlan költségvetés

- „04 Főépület Gázszerelési munka” nevű lapján szerepelt többek között a „védőburkolat tétel”,

- „01 Főépület Víz-csatorna szerel” nevű lapján került feltüntetésre a „csaptelep tétel” és a „bekötő tömlő tétel”,

- „02 Főépület Fűtés-hűtés szerel” nevű lapja tartalmazta egyebek mellett a „hőszivattyú-elhelyezés tétel”-t és a „hőszivattyú-beüzemelés tétel”-t.

Az egyéb érdekelt az ajánlatában a „védőburkolat tétel”, a „csaptelep tétel” és a „bekötő tömlő tétel” anyag árára, valamint a „hőszivattyú-elhelyezés tétel” díjára nulla forintos megajánlást tett.

Az ajánlatkérő a kérelmező összegezés ellen benyújtott előzetes vitarendezési kérelme alapján – a bíráló Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti újranyitásával – egyebek mellett az előző bekezdésben nevezett 4 tételre vonatkozóan hiánypótlási felhívást/felvilágosításkérést bocsátott ki az egyéb érdekelt részére, melyet az egyéb érdekelt határidőben teljesített.

66. A Döntőbizottság a fentiek – és az adott kérelmi elem egyedi tényállási elemei – figyelembe vételével a következők szerint bírálta el az első négy kérelmi elemet.

67. Az 1. kérelmi elemben a kérelmező azt állította, hogy 1,4 m „védőburkolat tétel” anyagköltségével az egyéb érdekeltnek számolnia kellett volna, és mert nulla forintos megajánlást tett, a szakmai ajánlata nem teljes, nem terjed ki a teljes műszaki tartalomra, erre a tételre nem adott ajánlatot. Az egyéb érdekelt felvilágosításában a nulla forintos anyagárat azzal indokolta, hogy „A tétel anyagköltséget nem tartalmaz a munka jellegéből adódóan”. Az ajánlatkérő ezt az indokolást elfogadta, holott teljesen egyértelmű, hogy 1,4 méternyi lefolyócsövet védőcsőként be kell építeni. A jogorvoslati eljárásban az egyéb érdekelt már arra hivatkozott, hogy az 5-6 méteres csövekből maradékként megmaradt darabból fedezi az itt szükséges anyagot, ugyanakkor arra nem tért ki, hogy ez a maradék melyik másik tételhez szükséges anyagból származik (esetleg más projektben megmaradt darab-e).

A Döntőbizottság a kiírás alapján megállapította, hogy a megadott konkrét anyag 1000 mm, azaz 1 méter hosszúságú. A megadott típusú anyag a kereskedelemben 0,5 m, 1,0 m és 2,0 m méretben kapható, az egyéb érdekelt által hivatkozott 5-6 méteres méretben nem létezik, így a maradék darabra való hivatkozása nem foghat helyt. Ugyanakkor ez irreleváns, hiszen az ajánlatkérői döntés időpontjában ez a magyarázat még nem volt ismert az ajánlatkérő előtt, így az ajánlatkérőnek észlelnie kellett volna, hogy az egyéb érdekelt által adott válasz nem helytálló, az adott tételnél az állítása ellenére a tétel szükségszerűen anyagköltséget tartalmaz.

68. A 2-3. kérelmi elemben a kérelmező előadta, hogy a „csaptelep tétel” és a „bekötő tömlő tétel” leírása egyértelműen utal az anyagköltségre. Ehhez hozzáfűzte továbbá, hogy a konyhatechnológia költségvetésében a csaptelepek és a bekötések költségét nem lehet szerepeltetni, mert az ellentétes a dokumentáció részét képező árazatlan költségvetésben foglaltakkal. Álláspontja szerint a költségvetés nem megfelelő kitöltése azt jelenti, hogy az egyéb érdekelt e két tételre nulla forintos megajánlást tett, így a szakmai ajánlata nem teljes, nem terjed ki a teljes műszaki tartalomra, erre a két tételre nem adott ajánlatot. Az egyéb érdekelt felvilágosításában a nulla forintos anyagárat mindkét tétel tekintetében azzal indokolta, hogy „A konyhatechnológiai költségvetésben szereplő tételek tartalmazzák a tétel anyagköltségét.”, mely magyarázatot az ajánlatkérő mindkét esetben elfogadta.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a „csaptelep tétel” leírása az épületgépészet költségvetésében egyértelműen tartalmazza annak pontos, beazonosítható megnevezését, míg a konyhatechnológiai leírásban az adott tételeknél (K08 és K13) a tétel leírása egyértelműen tartalmazza, hogy „csaptelep nélkül” kellet megadni az árat.

A Döntőbizottság mind a „csaptelep tétel”, mind a „bekötő tömlő tétel” tekintetében megállapította továbbá, hogy a konyhatechnológiai költségvetés elején külön kiemelésre került, hogy a csaptelepeket és a bekötéseket az épületgépészeti költségvetésben kell szerepeltetni.

69. A „hőszivattyú-elhelyezés tétel”-t érintő 4. kérelmi elemben a kérelmező kifejtette, hogy az egyéb érdekelt nem számolt díjköltséggel, mivel a beüzemelés nem a beépítést/beszerelést jelenti, azok egymástól eltérő tevékenységek. Álláspontja szerint a költségvetés nem megfelelő kitöltése azt jelenti, hogy az egyéb érdekelt e két tételre nulla forintos megajánlást tett, így a szakmai ajánlata nem teljes, nem terjed ki a teljes műszaki tartalomra, erre a tételre nem adott ajánlatot.

Felvilágosításában az egyéb érdekelt a nulla forintos díjat azzal indokolta, hogy „Ennek a tételnek a díj költségét a beüzemelési költség magában foglalja”. Az ajánlatkérő ezt a magyarázatot is elfogadta.

Az egyéb érdekelt jogorvoslati észrevételében úgy nyilatkozott, hogy a berendezés beszerelését és beüzemelését egy adott szakkivitelező cég végzi, a „CE.PS_COM_APS_S Beüzemelés” tétel tartalmazza a gép elhelyezését, bekötését, üzembehelyezését, ezért szerepeltette 0-ás tételként a berendezés díját, és ezért magasabb díjtétel szerepel a beüzemelés díjánál. Az ajánlatkérő e körben azzal érvelt, hogy lehetnek olyan körülmények (pl.: gyártói garancia érvényessége, vagy technológiai utasítás) a beüzemelés során, amelyek az adott berendezés elhelyezésével összefüggő munkákat jelenthetnek. Véleménye szerint a kérelmező állítása kifogásolható, mivel az ajánlatok bírálata egyösszegű ajánlat alapján történik, és nem a tételes költségvetés alapján, tehát a tételes költségvetések kiértékelése nem releváns.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az elhelyezés díjának a beüzemelésénél való kalkulálása azért nem elfogadható, mivel az elhelyezés és a beüzemelés két különböző, időben is elkülönülő tevékenység. Az elhelyezés a berendezés tartószerkezetre való elhelyezését, a fűtési/melegvízkészítési rendszerre való rákötését jelenti, míg a beüzemelés egyrészt a berendezés bekapcsolását, beállítását, másrészt a szükséges üzembehelyezési dokumentáció elkészítését takarja, ahol szerelés már nem történik.

70. A Döntőbizottság az ügyfelek 1-4. kérelmi elemre vonatkozó általános érvelése tekintetében rögzíti, hogy az ajánlatkérő a védekezését – melyhez az egyéb érdekelt is csatlakozott – arra alapította, hogy a jelen közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötendő szerződés átalánydíjas elszámolású, és az értékelési szempontot az egyösszegű ajánlati ár képezi. Álláspontja szerint ezért az árazott költségvetésnek nincs akkora szerepe, mint tételes elszámolás esetén, az ellenszolgáltatás kifizetésére a tételes költségvetés nincs ráhatással, így a nulla forintos érték elbírálása, a kapcsolódó eljárási cselekmények is bővebb lehetőségeket tartalmaznak. A kérelmező ezzel szemben hangsúlyozta, hogy az árazott költségvetés szakmai ajánlatnak minősül, ezért nem tekinthető az ajánlatkérő okfejtése szerinti marginális dokumentumnak, mivel az ajánlati ár az árazatlan költségvetés beárazása nyomán képződik, s az egyik legfontosabb eleme az

ajánlatok összehasonlíthatóságának. Véleménye szerint a szerződés átalánydíjas elszámolása a teljesítésre, míg a költségvetés beárazása az ajánlattételre vonatkozó szabály, melyek nem keverendők össze.

Az ajánlatkérő az érvelése alátámasztásaként hivatkozott a Fővárosi Törvényszék K.700.335/2018/15. számú ítéletére, melyre vonatkozóan a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy az ítélet és az annak alapjául szolgáló döntőbizottsági határozat más tényállás mellett született, annak tárgya nem az árazott költségvetés elkészítése volt, ugyanis a bíróság a Kbt. 72. §-a szerinti aránytalanul alacsony árral kapcsolatban tett megállapításokat.

71. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérdéses ítélet valóban az árvizsgálatra vonatkozóan tartalmaz döntést, ezáltal az annak alapjául szolgáló döntőbizottsági határozat és a jelen – a szakmai ajánlat megtételével kapcsolatos – ügy tényállása eltér egymástól, viszont annyiban a két jogeset mindenképpen hasonlóságot mutat, hogy mindkettőnél az ajánlatkérő bírálatának, érvényességi vizsgálatának jogszerűsége az eldöntendő kérdés. A Döntőbizottság éppen ezért idézi az ítélet egyik – a felek által is hivatkozott – megállapítását, mely a Döntőbizottság megítélése szerint az ajánlatkérő bírálati kötelezettsége tekintetében általánosan irányadó: „Nem zárható ki, hogy a kalkulált költség alacsony összegű vagy akár 0,- forint legyen, azonban a felmerülő kérdéseket tisztázni kellett volna.”

A Döntőbizottság hangsúlyozza e körben, hogy jelen esetben – mivel a beszerzés tárgya építési beruházás – az ajánlatkérő által kiadott árazatlan költségvetés megfelelő kitöltése után benyújtandó árazott költségvetés képezte a szakmai ajánlatot, melynek hiánya esetére az ajánlatkérő a felhívásban érvénytelenséget rendelt. Az ajánlattevő – tárgyi esetben relevánsan az egyéb érdekelt – ajánlatának legfontosabb része a szakmai ajánlat, amely tulajdonképpen a beszerzési tárgyra, a műszaki tartalomra, az ajánlatkérő beszerzési igényére, az ajánlatkérői elvárásra adott konkrét ajánlattevői vállalást tartalmazza. A szakmai ajánlat hiánya – ide értve bármely tételre vonatkozó megajánlás hiányát – azt eredményezi, hogy az ajánlatkérő nem tudja ellenőrizni, hogy az ajánlattevő ajánlati vállalása megfelel-e a műszaki elvárásainak. Szakmai ajánlat hiányában a konkrét ajánlati vállalás nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérő nem tudja vizsgálni az árak megalapozottságát, nem valósulhat meg a bírálat és értékelés sem, illetve az ajánlat érvényessége sem állapítható meg. E mellett hangsúlyozandó, hogy a kérelemhez kötöttség okán jelen jogorvoslati eljárásnak nem tárgya az ajánlatkérő hiánypótlási felhívásának/felvilágosításkérésének jogszerűsége, hiszen erre vonatkozóan a kérelmező már csak elkésetten, a jogorvoslati határidő elmulasztásával tudott volna kérelmet előterjeszteni.

72. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az ítélet fent idézett mondatát annyiban szem előtt tartotta, hogy az 1-4. kérelmi elem tárgyát képező 4 költségvetési tétel nulla forintos megajánlásai miatt felvilágosítást kért az egyéb érdekelttől, azonban az ajánlattevő a felvilágosításában nem tudott megfelelő szakmai magyarázatot adni a nullás tételekre. Az egyéb érdekelt azon nyilatkozataival, hogy a „védőburkolat tétel”-nél a munka jellegéből adódóan nem merül fel anyagköltség, illetve hogy az épületgépészeti költségvetésben megajánlandó „csaptelep tétel”-t és a „bekötő tömlő tétel”-t a konyhatechnológiai költségvetésben szerepeltette, valamint a „hőszivattyú-elhelyezés tétel”-t a „hőszivattyú-beüzemelés tétel”-nél kalkulálta, megerősítette, hogy a kérdéses négy tételre vonatkozóan nem tett szakmai ajánlatot.

Ennek elfogadásával viszont az ajánlatkérő eltért az ajánlati kötöttséggel terhelt saját előírásaitól, hiszen a szakmai ajánlat négy költségvetési tételre vonatkozó hiánya okán érvénytelenné kellett volna nyilvánítania az egyéb érdekelt ajánlatát, melynek elmulasztásával megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését és a (2) bekezdés első mondatát.

73. Az 5. kérelmi elem tekintetében a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az egyéb érdekelt M.1. alkalmassági követelményre vonatkozó alkalmasságát megfelelően ítélte-e meg az ajánlatkérő, e körben az ajánlatát jogszerűen nyilvánította-e érvényessé.

74. A Döntőbizottság az 5. kérelmi elemet – az 1-4. kérelmi elemnél hivatkozottakon túl – az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján bírálta el.

A Kbt. 65. § (1)-(4) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

„(1) Az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt

a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;

b) műszaki és szakmai alkalmasságra;

c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek előírásával.

(2) Az ajánlatkérő csak a közbeszerzési dokumentumokban megindokolt kivételes esetben tekinthet el attól, hogy a műszaki és szakmai alkalmasságra vonatkozó alkalmassági feltételt előírjon, és csak akkor, ha a beszerzés egyedi jellemzői alapján a teljesítés megfelelősége szempontjából ilyen alkalmassági feltétel előírása nem szükséges. Nem szükséges külön indokolás, ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás jogalapja szerint csak meghatározott gazdasági szereplő hívható fel ajánlattételre. Az alkalmassági követelményeket az eljárást megindító felhívásban pontosan meg kell jelölni. Ennek során meg kell határozni, hogy az (1) bekezdésben foglaltak szerint mely körülmények megléte, illetve hiánya vagy azok milyen mértékű fogyatékosága zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt alkalmasnak minősítse a szerződés teljesítésére. Az alkalmassági követelményeknek való megfelelés igazolására benyújtandó dokumentumokat az eljárást megindító felhívásban, vagy – a felhívásban a benyújtandó dokumentumok típusának rövid megjelölése mellett – az egyéb közbeszerzési dokumentumokban kell pontosan meghatározni.

(3) Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevétele mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

(4) Külön jogszabály határozza meg az alkalmasság igazolásának lehetséges módjait és az alkalmassági követelmények meghatározására vonatkozó részletes követelményeket.”

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 321/2015. Korm. rendelet) 21. § (2) bekezdés a) pontja szerint:

„(2) Az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetve szakmai alkalmasságának igazolása építési beruházás esetében előírható a) az eljárást megindító felhívás feladásától – nem hirdetménnyel induló eljárásokban megküldésétől – visszafelé számított öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetésével; az ajánlatkérő köteles az öt év teljesítését figyelembe venni, azonban ha a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás feladásától (megküldésétől) visszafelé számított nyolc évben teljesített építési beruházásokat is figyelembe veheti, feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte;”

A 321/2015. Korm. rendelet 22. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Második Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni. Az igazolásban meg kell adni legalább az építési beruházás tárgyát, valamint mennyiségét vagy az ellenszolgáltatás összegét, a teljesítés idejét (kezdő és befejező időpontját) és helyét, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. Ajánlatkérő a referencia igazolás tartalmi elemei között jogosult előírni az alkalmasság megállapításához szükséges további adat megadását is.”

A 321/2015. Korm. rendelet 23. § utolsó mondata szerint:

„A 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Harmadik Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a 22. § (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően kell igazolni.”

A Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést.

75. Az ajánlatkérő joga és kötelezettsége, hogy az alkalmassági – köztük a műszaki és szakmai – követelményeket, illetve ezek igazolási módját a Kbt.-ben, illetve a 321/2015. Korm. rendeletben rögzített szabályoknak megfelelően írja elő.

Az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlattevők alkalmasságáról, ennek érdekében az ajánlatkérő feladata, egyben törvény által előírt kötelezettsége, hogy valamennyi általa előírt igazolási módhoz alkalmasságot kizáró feltételt rendeljen.

Az ajánlattevőknek az érvényes ajánlattételük érdekében az alkalmassági követelmények tekintetében is úgy kell benyújtaniuk ajánlataikat, hogy valamennyi ajánlatkérői előírást teljesítsenek. Az ajánlatkérőt pedig az ajánlatok bírálata során itt is az a kötelezettség terheli, hogy az általa előre meghatározott feltételek szerint vizsgálja meg a benyújtott ajánlatokat azok érvényessége szempontjából.

76. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő által a felhívás III.1.3) M.1. pontjában a műszaki, illetve szakmai alkalmasság körében meghatározott referenciakövetelmény azt a feltételt is tartalmazta, hogy alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, ha nem rendelkezik összesen legalább bruttó 800 m² alapterületű épület kivitelezésére és/vagy felújítására és/vagy átépítésére és/vagy bővítésére vonatkozó referenciával.

Az ajánlatkérő azt is előírta, hogy az ajánlattevő alkalmasságát e körben a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolással kell igazolni, mely dokumentumnak tartalmaznia kell az építési beruházás mennyiségét, azaz annak bruttó alapterületét is.

Az egyéb érdekelt ajánlatának részét képező referenciaigazolásban hiánypótlás után a referenciamunka mennyiségeként 2.150 m² került feltüntetésre.

Az ajánlatkérő a kérelmező összegezés ellen benyújtott előzetes vitarendezési kérelme alapján – a bírálat Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti újrainvitálásával – hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés keretében azt is kérte az egyéb érdekelttől, hogy a referenciaigazolásban pontosítsa, hogy a megadott 2.150 m² alapterület nettó vagy bruttó érték-e. Az egyéb érdekelt hiánypótlásában a mennyiségi adatot a következőképpen adta meg: „bruttó alapterület 2.305,99 m²”.

77. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmében azt feltételezte, hogy a 2.150 m²-es alapterület nettó érték volt, és ebből vezette le, hogy a bruttó érték nem lehet 2.305,99 m². Álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a megalapozott döntése meghozatalához szükséges pontos adat nem áll rendelkezésére, az ajánlatkérő az egyéb érdekelt által benyújtott referenciaigazolás tartalmának bizonytalansága miatt nem került abba a helyzetbe, hogy kétséget kizáróan megállapítsa, hogy az egyéb érdekelt megfelel az előírt alkalmassági követelménynek. Az ajánlatkérő azzal érvelt, hogy a referenciaigazolásban szereplő 2.150 m² nettó, illetve bruttó alapterület esetén is meghaladja az alkalmassági követelményben meghatározott bruttó 800 m² értéket.

78. A Döntőbizottság megállapította, hogy az egyéb érdekelt M.1. alkalmassági követelményre vonatkozó megfelelésének megállapítása szempontjából semmi jelentőséggel nem bír az információ, hogy az ajánlathoz csatolt referenciaigazolásban szereplő, a referencia mennyiségére vonatkozó 2.150 m² bruttó, illetve nettó adat-e, valamint az sem bír relevanciával, hogy a hiánypótlás során megadott bruttó 2.305,99 m² lehet-e a nettó 2.150 m² bruttó értéke. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az egyéb érdekelt igazolta, hogy egyértelműen – az előírt minimális érték megközelítőleg háromszorosával – megfelel a felhívás M.1. pontjában a referenciamunka minimális alapterületére előírt bruttó 800 m²-es értéknek.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy jelen esetben az egyéb érdekelt M.1. alkalmassági követelménynek való megfelelése körében nem valósult meg a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontjának sem azon fordulata, hogy nem felelt meg az alkalmassági követelménynek, sem pedig az, hogy a feltételt nem igazolta megfelelően, ezért az 5. kérelmi elemet, mint alaptalant elutasította.

79. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az 5. kérelmi elemet, mint alaptalant elutasította, míg az 1-4. kérelmi elem vonatkozásában a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményt, megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró, és azt követően hozott valamennyi döntését.

A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy

személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint:

„A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.”

80. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az egyéb érdekelt ajánlatának bírálatát érintő, és ezáltal a közbeszerzési eljárás eredményére kiható jogsértés miatt az ajánlatkérővel szemben indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi törvényben meghatározott releváns körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére vette figyelembe, hogy az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azáltal, hogy érvénytelen ajánlatot nyilvánított érvényessé, amely kihatott az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésére és a közbeszerzési eljárás eredményére.

Magasabb összegű bírság kiszabását indokolta a közbeszerzés nemzeti eljárásrendhez képest viszonylag jelentős, 800 millió forintot meghaladó értéke.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére értékelte továbbá azt a tényt is, hogy az ajánlatkérővel szemben szintén a jelen közbeszerzési eljárást érintően lefolytatott jogorvoslati eljárást lezáró D.558/14/2024. számú határozatban a bírálatot érintő jogsértés megállapítása mellett bírság került kiszabásra.

Figyelembe vette azt a körülményt, hogy a jelen közbeszerzés támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

Az ajánlatkérő javára mérlegelte a közbeszerzés tárgyát, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot, és különösen azt, hogy a jogsértés reparálható.

Figyelembe vette azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

81. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9)-(10) bekezdése, illetve az Ákr. 124-125. §-a alapján rendelkezett.

A Kbt. 151. § (9)-(10) bekezdése szerint:

„(9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

(10) Ha a kérelmező jogorvoslati kérelmében több jogsértés megállapítását is kérte, de a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában a kérelemnek csak részben ad helyt, az igazgatási szolgáltatási díjnak a Közbeszerzési Hatóság (2) bekezdés szerinti saját bevételével csökkentett részét az alapos és alaptalan kérelmek arányának figyelembevételével téríti vissza a kérelmezőnek.”

Az Ákr. 125. §-a értelmében [*Az eljárási költség viselésének általános szabálya*]

„(1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

(2) Az eljárás résztvevője viseli a jogellenes magatartásával okozott költségeket.

(3) Azon eljárási költséget, amelynek viselésére senki nem kötelezhető, az eljáró hatóság viseli.”

Az Ákr. 126. §-a alapján [*Az eljárási költség ügyfél általi viselése*]

„(1) Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek egyetemlegesen felelősek az eljárási költség viseléséért.

(2) A jogvita eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.”

82. A fentiek alapján a kérelmező által az 5 kérelmi elemre vonatkozóan befizetett 5.231.235.-Ft igazgatási szolgáltatási díjból 4 kérelmi elem alapos volta miatt a kérelmezőnek 3.944.988.-Ft visszajár. A Döntőbizottság a 4 alapos kérelmi elem miatt kötelezte az ajánlatkérőt 240.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő megfizetésére, míg az egy alaptalan kérelmi elem miatt – a Közbeszerzési Hatóság saját bevételét képező 300.000.-Ft-on túl – 986.247.-Ft igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

83. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

84. A határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatát a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. február 3.

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (elektronikus úton)
3. Egyéb érdekelt (elektronikus úton)
4. Nemzeti Fejlesztési Központ (elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)